

**ПЕДАГОГИЧЕСКИ
ИНСТИТУТ**

УПРАВЛЕНИЕ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

ТЕХНОЛОГИЧНИЯТ ПОДХОД В УПРАВЛЕНИЕТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО – СЪЩНОСТ И ОСНОВНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Светлана Трифонова

В началото на ХХІ век се засилват връзките и взаимодействията между науката, техниката и образованието. От една страна, прогресът в техниката и производството е в тясна връзка с успехите на теоретичните и приложните науки, от друга страна, развитието на науката и образованието зависи от потребностите на производството и техниката. С основание съвременната научно-техническа революция се определя като технологическа, тъй като е немислима без наука и без технология. Активната, преобразуващата функция на науката в практиката се реализира именно чрез технологията. В съвремие то има непрекъснат процес на разработване и внедряване на нови технологии не само в производствената, но и в духовната сфера. Съвременните технологии придобиват нови характеристики, задълбочават се процесите на тяхната интелектуализация, интеграция и автоматизация.

Образованието е сферата, в която се подготвя работната сила – важен елемент на технологическата революция. Макар че проблемът за технологиите се поставя най-често в сферата на материалното производство, той бързо се пренесе и в образованието. Спецификата на приложение на технологичния подход в образователния процес, мястото, ролята и значението на образователните технологии са обект на специално внимание през последните десетилетия.

Обективното знание служи като основа за извличане на полезни за практическото действие норми, правила, процедури. За тази цел то обаче обикновено трябва да се трансформира, модифицира, операционализира, технологизира. Технологията е свързващото звено между науката и практиката, между знанието и практическото действие. Технологизацията е универсален механизъм, чрез който фундаменталните научни знания се операционализират за нуждите на многообразната човешка дейност. Технологизацията на процесите, осигуряваща оптималното решаване на различни задачи, има много голямо значение не само за развитието на материалното производство, но и за ефективното управление на социалните процеси, включително и на образователната дейност.

Всяка човешка дейност има своя технологическа страна, т.е. извършва се в една или друга форма, протича по един или друг начин, има свои етапи, провежда се с едни или други методи и средства. Технологията като форма на съзнателна целенасочена дейност на социалния субект означава набор от начини за действие както с човешки, така и с материални ресурси, които се прилагат за по-ефективно осъществяване на предварително поставената цел.

Началото на по-системни опити за приложение на технологическия подход при обучението се поставя в САЩ през 30-те и 40-те години на XX век. Постепенно той се разпространява във всички сфери на педагогическата дейност. Технологическите интерпретации са свързани с идеите на програмираното обучение, на кибернетичния подход към обучението, на приложението на модерни учебно-технически средства. До средата на века опитите да се технологизира учебният процес са съсредоточени главно към използване на различни технически средства за обучение. В средата на 50-те години на XX век възниква особен технологически подход към обучението като цяло, при който акцентът се поставя върху процеса, върху технологията на педагогическите методи. През 70-те години благодарение на широкото приложение на системния подход педагогическата технология започва да се ориентира към решаване на дидактически задачи чрез управление на учебния процес с точно зададени цели, постигането на които се подава на ясно описание и определение.

Образованието е двупосочно свързано с технологиите. От една страна, то подготвя определящия контингент – човека, кадрите за

технологичния прогрес във всички области. От него зависят темповете и обхватът, насочеността и цената на прогреса. От друга страна, самото образование като технологична система непрекъснато се променя под въздействието на технологичния прогрес. Неговото качество, ефективност и резултатност зависят пряко от технологичните постижения.

Отминалото столетие се характеризира като време, в което човекът беше вграждан като компонент в технологичните системи, той беше пряко или косвено подвластен на технологиите и принуден да се приспособява към тях, към техните особености и възможности. В началото на XXI век човекът вече не е компонент на технологичните системи. Във времето на информационните технологии те трябва да се съобразяват и приспособяват към възможностите и особеностите на човека. Този процес се приема като „хуманизиране на технологиите”. За тази „нова ера” в човешката цивилизация е необходим нов човек, който умее да властва над умните машини и технологични системи. Ето защо технологичната подготовка, технологичното мислене, технологичното поведение на младото поколение придобиват толкова съществена роля и значение в процеса на неговото формиране и развитие.

Терминът „технология” е словосъчетание на две думи с гръцки произход – „techno”, което буквално преведено значи мога, и „logos” – наука. Етимологията на понятието “технология” е свързана с древногръцката дума “текне”. Проучванията показват, че този термин, използван още при Аристотел, се свързва със системната употреба на правила и похвати за водене на ефективен спор.

Йохан Бекман, немски икономист, пръв прави опит преди повече от 200 години за формиране на самостоятелна наука – технология, чрез своите трудове “Ръководство по технология” (Anleitung zur Technologie, 1777) и “Скица на общата технология” (Entwurf der allgemeinen Technologie, 1806). Той издига парадигма, в която инженерните науки се интерпретират през призмата на социалните науки.

В речниците терминът „технология” се определя като:

➤ „съвкупност от знания и способности за преработване на суровини във фабриката” (Милев, А. и др., 1958, с. 615).

➤ “съвкупност от последователните работни операции и манипулации на един производствен процес и указанията за начините и

средствата за извършването им” (Речник на чуждите думи в българския език, БАН, 1993, с. 857).

Появяват се и по-пространни обяснения, според които технологията означава две реалности от действителността:

Първа реалност – приложна наука за:

➤ Физически, химически и други похвати за преработка или обработка на суровини.

➤ Оръдията, средствата и необходимата енергия.

➤ Необходимата енергия за извършване на посочените по-горе обработки.

➤ Организация и управление на посочените процеси.

Втора реалност – приложна наука за:

➤ Съвкупността от последователните работни операции и манипулации за даден производствен процес.

➤ Малко или повече обобщени указания за начините и средствата за извършването на посочените операции (Речник на чуждите думи в българския език, 1978, с. 739).

В тези тълкувания технологиите се свързват изключително с производството и се пренебрегва разнообразието от т.нар. „социални технологии” – образователни, комуникационни, информационни и др.

В началото на XX век представата за технология се разширява в някои сфери на социалния живот, особено през втората половина на века. През този период в структурата на представата за технологичните артефакти започват да се включват и законите, правните системи, езиците, системите за мениджмънт. Новите технологии в цялостната социоекономическа сфера се отразяват неизбежно и върху академичните тенденции и съответно върху управленските идеи за висшето образование.

Под технология в по-широк план се разбира система от логически, последователни, паралелни и последователно-паралелни (смесени) дейности, насочени към постигане на конкретен резултат. Този резултат може да бъде както в областта на материалното, така и в областта на идеалното – идея, концепция, теория, хипотеза и т.н. Разширената представа за технологията според Д. Павлов води до обобщението, че практически всяка човешка дейност може да бъде технологизирана. Всяка дейност, насочена към постигане на конкретен резултат в процеса на формиране и развитие на човека, има

технологичен характер и може да се нарече един или друг вид технология (Павлов, Д., 2003, с.7).

Технологията е възможна само при предварително изясняване на изходните условия – това означава точно определени параметри за необходимите ресурси (материални, информационни, времеви, финансови, интелектуални и др.). Всяка технология може да бъде разписана, описана, обяснена, доказана, но може да се разпространява и да се използва на приложно практическо равнище.

В структурно отношение технологията обхваща логически свързани процедури, операции и стъпки.

„Процедура” (от лат. „procedo” – напредвам) – това е задължителен ред от последователни действия при изпълнение на нещо. Процедурата съдържа конкретни операции и стъпки.

„Операция” (от лат. ”operatio”) е относително завършена част от определена процедура.

„Стъпка” е конкретно действие, което е само част, елемент от целенасочена операция” (Милев, А. и др. 1958, с. 512).

Изясняването на същността, особеностите, терминологията и класификацията на технологиите в образованието е свързано с предварителна яснота по редица въпроси, свързани с неговата мисия и очакванията към него. По тези въпроси няма единно мнение не само в теориите на образованието, но и в обществото, сред професионалната гилдия, сред родителите и учениците.

Технологиите, използвани в образованието, се наричат „образователни технологии”.

Образователните технологии според Д. Павлов, се класифицират по различни признаци:

➤ Според характера на образованието – образователни технологии за институционализирано (организирано) образование и образователни технологии за неинституционализирано (свободно) образование.

➤ Според възрастовата специфика на учащите се и съответната образователна степен – образователни технологии, използвани в системата на предучилищното възпитание и подготовка; образователни технологии, използвани в системата на началния училищен етап; образователни технологии, използвани в системата на средното образование; образователни технологии, използвани в системата на

предучилищното възпитание и подготовка; образователни технологии, използвани в системата на висшето образование; образователни технологии, използвани в системата на следдипломното (продължаващо, непрекъснато) образование.

➤ Според характера на основните дейности – технологии за обучение (дидактически) – за преподаване и за учене; технологии за възпитание (възпитателни, за формиране, за развитие на личността); технологии за управление; технологии за диагностика.

➤ Според субектите на дейността – технологии за учителя (преподавателя) – дидактически, възпитателни, за разработване на учебници, учебни помагала, дидактически материали; технологии за ученика (студента) – за четене, писане, смятане, за мислене, за формулиране на хипотези и прогнози, за убеждение, аргументация, доказателства, за самооценка и т.н.

Д. Павлов очертава и аргументира следните конкретни особености на образователните технологии:

➤ Гаранция за недопускане на негативно влияние върху детето и ученика

➤ Вероятностен характер на очакваните крайни резултати

➤ Гъвкавост на образователните технологии

➤ Динамичен характер на образователните технологии

➤ Многовариантност на образователните технологии

➤ Образователните технологии са личностно ориентирани

➤ Съвместимост на различните видове образователни технологии

➤ Публичност на образователните технологии

➤ Атрактивност на образователните технологии

➤ Комплексност на образователните технологии

➤ Образователните технологии се проектират и реализират на границата на реалността и абстракцията

➤ Адаптивност на образователните технологии

➤ Продължителност на образователните технологии

➤ Цикличност на образователните технологии (Павлов, Д., 2001, с. 38).

Процесите на интеграция и диференциация на педагогическото познание поставят проблема за изясняване на взаимоотношението между педагогическата наука и педагогическата технология. Техно-

логическият подход към педагогическата действителност изисква преосмисляне на нейните реалности, насочване на вниманието към недостатъчно опознати връзки и взаимоотношенията между тях.

Технологизацията е трансформация на абстрактно-теоретическите положения в практически значими и ефективни действия, процедури, операции. Всеки технологичен процес обикновено се характеризира с: определена цел; структуриране на дейността на етапи; операции за осъществяване на целта; програма, която определя последователността в извършването на операциите; обратна връзка за осъществяване на поэтапен мониторинг и корекция при необходимост.

В най-широк смисъл педагогиката винаги е изпълнявала в една или друга степен и технологически функции. Макар да не е нормативна наука, нормативен характер имат много нейни основни положения – напр. принципи на обучението, дидактически правила и инструкции, методически указания и др. В специализираната литература съществуват твърде големи различия по отношение на понятийно-терминологичния апарат. Едни автори предпочитат да пишат за технологичен подход в обучението, образованието, възпитанието. Други автори използват понятията: „педагогическа технология”, „педагогическа техника”, „технология на обучението”, „технология на образованието”, „технология на учебния процес”, „дидактическа технология”, „технология на възпитанието”, „възпитателна технология”, „методическа технология”, „технология на управление на образованието”, „управленска технология“ и др.

Най-общо педагогическата технология се разглежда като „вид социална технология, която преработва, модифицира, моделира, конструира едни или други теории, принципи, подходи и методи, интегрира знания от различни области на науката и практиката, за да осигури оптимално ефективно решаване на образователни и възпитателни цели” (Петров, П., М. Василева, 2001, с. 21).

Пред педагогическата технология като наука стоят за разрешаване редица по-обща теоретико-методологически проблеми, а също и много по-частни, специфични въпроси. Към методологическата проблематика се отнасят:

➤ Предметът на педагогическата технология и нейното взаимодействие предимно с общата социална технология и частните технологии.

➤ Взаимовръзката и взаимодействието на педагогическата технология със системата на педагогическите и психологическите дисциплини и особено с онези научни области, теории и направления, които пряко засягат ефективното и оптималното функциониране на педагогическите системи.

➤ Установяване мястото на педагогическата технология в системата на научната организация на педагогическия труд и оптимално управление на образователно-възпитателния процес.

➤ Взаимодействието между фундаменталните и конкретните емпирични изследвания в областта на педагогическата технология.

По-важните съвременни гледища за педагогическата технология систематизира Г. К. Селевко:

➤ Педагогическата технология е съвкупност от психолого-педагогически установки, определящи специалния набор и компоненти от форми, методи, способности, прийоми на обучение и възпитание; тя е организационно-методически инструментариум на педагогическия процес (Б. Т. Лихачов).

➤ Педагогическата технология е съдържателната техника за реализиране на учебния процес (В. П. Беспалко).

➤ Педагогическата технология е описание на процеса на постигане на планираните резултати от обучението (И. П. Волков).

➤ Педагогическата технология е системен метод за създаване, приложение и определяне на целия процес на преподаване и усвояване на знанията с отчитане на техническите и човешките ресурси и тяхното взаимодействие с цел оптимизиране на формите на образованието (ЮНЕСКО); (Селевко, Г. К., 1998).

Педагогическата технология може да се разглежда и в качеството на наука, изследваща най-рационалните пътища за обучение, и в качеството на система от способности, принципи и регулативи, прилагани в обучението, и в качеството на реален процес на обучение.

Понятието „педагогическа технология” в образователната практика се употребява в три йерархически съподчинени равнища:

1. Общопедагогическо – характеризира цялостния образователен процес, съвкупността от цели, съдържание, средства и методи на обучение и възпитание.

2. Частнометодическо – съвкупност от методи и средства за реализация на определено съдържание на обучението и възпитанието в рамките на един предмет, клас, учител.

3. Локално – технология на отделните части на учебно-възпитателния процес, на отделни видове дейност, формиране на понятия, технология на урока, на контрола и т.н.

Технологичната схема е условно изображение на технологията на процеса, разделянето му на отделни функционални елементи и обозначаване на логическите връзки между тях.

Технологичната карта е описание на процеса във вид на поэтапна последователност на действията (често в графическа форма) с посочване на прилаганите средства.

Педагогическата технология е „съвременна интегративна теоретико-приложна наука, която използва теоретични обобщения и приложни знания от областта на педагогиката и психологията, а също и от други области и науки за постигане на образователно-възпитателни цели. Нейното предназначение е да обедини всички релевантни на педагогическата дейност знания с цел практическата ѝ реализация. Важна задача на педагогическата технология е да създава най-благоприятни организационни, методически, технически и други условия за ефективно използване на методите и формите на обучение и възпитание, на дидактическите материали, на техническите средства за обучение” (Петров, П., М. Василева, 2001, с. 28).

В съвремие то активната, преобразуваща функция на науката обикновено се реализира не непосредствено, а чрез технологията, която изпълнява ролята на медиатор между знанието и практическото действие. Технологията е универсален механизъм, чрез който фундаменталните научни знания се операционализират за нуждите на многообразната човешка дейност” (П. Петров, 1994, с. 13). На основата на най-новите научни открития – подчертава авторът, се разработват и прилагат съответни технологии както в материалната, така и в социалната сфера. Все повече се задълбочават процесите на тяхната интелектуализация, интеграция и автоматизация.

Проблемът за технологиите в областта на образованието се обуславя от обстоятелството, че всяка човешка дейност, в т.ч. и управлението в образованието, има своя технологична страна, т.е. съдържа съвкупност от последователни действия и операции, осъществявани в една или друга форма, по един или друг начин, в съответствие с определени принципи, методи и средства.

Според Д. Цветков педагогическата технология е научнообосновано предписание за ефективно осъществяване на педагогическия процес. Доколкото всяка технология е не само предписание (проект, програма), но и реален процес, протичащ в съответствие с такова предписание, а също и наука за програмиране и ефективно осъществяване на процесите, авторът разграничава три значения на понятието „педагогическа технология“, а именно:

„Първо, педагогическата технология като ефективен педагогически процес, осъществяван в съответствие с научнообосновано предписание

Второ, педагогическата технология като разработка, съдържаща научно предписание за целите, мотивирането, хода, условията и оценяването на резултата от педагогическия процес

Трето, педагогическата технология като наука за основите, принципите и правилата за съставяне и реализиране на педагогическите технологически разработки (предписания)” – (Д. Цветков, 1987, с. 4).

Пл. Радев определя образователната технология като “1. Системно приложение на науките за образование и всяко друго познание, ориентирано и организирано за постигане на образователни цели. 2. Използване на комбинации от човешки и изкуствени ресурси за предизвикване на ефективно обучение”. Технологията на управлението авторът дефинира като “система от принципи, форми и средства за реализиране на управленски процеси и дейности в организацията” (Радев, Пл., 2006, с. 125).

Според характера на основните дейности в образователната сфера Д. Павлов диференцира образователните технологии в три основни групи: технологии за обучение (дидактически), технологии за възпитание и технологии за управление. Системата на образованието функционира както всяка друга социална система съгласно общата теория на управление и технологиите, използвани от нея. Но тъй като в своите вътрешни структури организацията и управлението в образователните институции се базират предимно на педагогическата теория, технологиите в тази област се определят като “педагогически управленски технологии”. Към тях принадлежат:

- Технологии за организация и управление на училището (колежа, университета) като специфични образователни институции.
- Технологии за образователен маркетинг.

➤ Технологии за организация и управление на класа, на потока, на групата.

➤ Технологии за решаване на конфликти: учител – ученик – ученици (преподавател – студент – студенти); ученик – ученик (студент – студент) и т.н.

➤ Технологии за връзка с родителите и обществото.

➤ Технологии за договаряне между учител и ученик, преподавател и студент, учебно заведение и учащ се и т.н.

➤ Технологии за организация и управление на ресурси (време, финансови средства, материални средства и т.н.) (Д. Павлов, 2001, с. 30).

Разглеждането на технологията на управление в образователната сфера като процес дава възможност в нейната структура “да могат да бъдат диференцирани най-малко четири микроелемента”, които от своя страна също са процеси, изградени от съответни процедури, операции, действия и т.н. Микроелементите на този технологичен процес са: избор на комплекс от стратегии; организация на необходимите условия и планиране на дейността; система от предназначени и непреднамерени ситуации (тривиални, проблемни, конфликтни); диагностика и оценка на резултатите (Георгиева, В., 1995, с. 83).

Творческият характер на извършваната управленска дейност детерминира и спецификата на нейната технология. По своята същност технологизацията на управлението на образованието е “трансформация на абстрактно-теоретичните положения в практически значими и ефективни действия, процедури, операции”. Тя характеризира нов етап в развитието на педагогическото познание, наситен с научно-издържано и практико-приложно реализиране на иновационни възгледи, идеи и отношения.

Технологията на управление на образованието изразява интегративното взаимодействие между педагогическата и управленската наука. Под управленска технология се разбира начинът за изпълнение на дадена сложна управленска дейност чрез разчленяването ѝ на система от последователни, взаимно свързани и логически подредени процедури, операции и стъпки, които имат цел за осигуряване на висока ефективност.

Развитието на способностите и професионализма в сферата на висшето образование се базира на създаването и прилагането на

различни иновации, които заемат централно място в технологията на управлението им. Разработването, обобщаването и прилагането на нови педагогически и управленски технологии, според П. Петров, е целесъобразно да се осъществява в следните направления:

➤ Чрез технологизиране на наличните базови теоретични познания и тяхното интегриране в съответствие с новите изисквания към образователното дело.

➤ Чрез технологизиране на новосъздадени фундаментални и по-частни педагогически идеи.

➤ Чрез използване на възможностите на съответни нови информационно-технически средства при съобразяване с особеностите на педагогическите явления и процеси.

➤ Чрез прилагане на интегрално-комплексен подход за максимално използване потенциала на различни фактори (П. Петров, 1994).

Управленските технологии са стратегически проблем по отношение на мотивирането и развитието на академичния състав във висшето училище. В съвременното управленската педагогическа технология се разглежда в много по-широк план като технология, която представя процесуално-дейностната, организационно-функционалната страна на системите и дейностите в сферите на образователните институции: цели, мотиви, съдържание, методи, средства, условия, оценка на резултатите.

В контекста на качествено управление на образованието съществено значение има подготовката на академичния състав. В Европейската общност има много възможности за сътрудничество през националните и културните граници чрез съвместна мрежа. ЮНЕСКО участва в мрежата “ПЛУТО”, която свързва групи от институциите за подготовка на преподаватели от Европа. Обучаващите работят заедно и взаимно се обогатяват с информация. “Предимствата на този метод включват високата интерактивност и създаването на тесни връзки между страните... Развитието на инфраструктурите от мрежи и на приложенията, които ще ползват образователния им потенциал, е много напред сред Европейските приоритети” (Гуин, Р., 1994, с. 36). Съществуват широки възможности, осигуряващи различен подход за сътрудничество, като всяка от тях е подходяща със своите специфични характеристики. В този процес важно значение има определянето на стратегиите и на адекватните

подходи за успешното им реализиране при управлението на човешките ресурси във висшето училище.

Привържениците на доктрината “Човешки отношения” акцентуват при управлението на ценности, свързани с хуманизма, кооперирането, партньорството, готовността и уменията да се работи в екип. В теорията за управлението се появява нов термин – “човешко-технологичен интерфейс”, който означава “връзка, разбиране, управляване на технологията от човека”. Затвърдява се постановката, че за да се управлява технологията, е необходима съответна култура, компетентност и морал. В образователните програми в тази сфера все повече се включват качествата търпимост, способност за работа в екип, готовност за проява на компромис, договаряне, социална отговорност, лоялност, приемственост и др. В общия комплекс от качества предприемчивостта, инициативността и чувството за свобода се препоръчва да се съчетават с утвърждаване на хармонично съжителство и социална адаптивност. Хармонията от знания, умения и способности се поставя в основата на технологичната култура.

Технологията на управление на персонала предполага умения да се прилагат прийоми и способности за активно въздействие с цел изява и мобилизация на трудовите ресурси и ориентацията им към постигане на поставените цели; организиране на набиране, подбор и приемане на работа; ориентиране в професията и социална адаптация; обучение и управление на кариерата; управление на конфликти и стресови ситуации; обезпечаване на социалното развитие на организацията и усъвършенстване на дейността ѝ (Бабосов, Е. М., 2008, с. 212).

Технологията на управлението на образованието е гранична област, резултат на взаимодействието между педагогиката и управленската наука (теорията на управлението). На базата на извършен теоретичен анализ и констатациите в емпиричното изследване П. Костова разработва структурно-функционален модел на процеса на технологизиране на управлението на човешките ресурси в образователната сфера на микроравнище (Костова, П., 2010).

За повишаване качеството на мотивиране и развитие на академичния състав на висшето училище е много важно изучаването и оценяването на потребностите на субектите в образователната институция. Основните параметри на оценяването са мотивация, професионализъм, ценностни аспекти на взаимодействието в осъществяваната дейност, проява на отговорност, образователни резултати.

ЛИТЕРАТУРА

1. *Бабосов, Е. М.* Социално управление, Минск, 2008.
2. *Георгиева, В.* Основи на технологичната култура. Благоевград, 1995.
3. *Гуин, Р.* Развитие на механизмите за коопериране в областта на информационните технологии в образованието. – В: Стратегии на образователната и научната политика, 1994, № 3.
4. *Костова, П.* Управление на човешките ресурси в образователно-възпитателните институции. В. Търново, 2010.
5. *Милев, А.* и др. Речник на чуждите думи в българския език. С., 1958.
6. *Павлов, Д.* Образователни информационни технологии. С., 2001.
7. *Петров, П.* Някои тенденции в развитието на педагогическата технология. – В: Стратегии на образователната и научната политика, 1994, № 3.
8. *Петров, П., М. Атанасова.* Образователни технологии и стратегии на учене. С., 2001.
9. *Радев, Пл.* Речник по основи на общия и образователния мениджмънт. Пловдив, 2006.
10. Речник на чуждите думи в българския език. С., 1978
11. Речник на чуждите думи в българския език. С., БАН, 1993.
12. *Селевко, Г. К.* Современные образовательные технологии, М., 1998.
13. *Цветков, Д.* Общопедagogически проблеми на педагогическите технологии – В: Народна просвета, 1987, № 5

ТЕХНОЛОГИЧНИЯТ ПОДХОД В УПРАВЛЕНИЕТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО – СЪЩНОСТ И ОСНОВНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ

СВЕТЛАНА ТРИФОНОВА

Резюме

В статията се изяснява същността на технологичния подход като теория и практика в образователната сфера. На основата на проучване и теоретичен анализ на специализирана литература по управление и по педагогика е очертана спецификата на приложение на технологичния подход в управлението на образованието. Акцент е поставен на основните характеристики на технологичния подход във висшето училище с насоченост към мотивирането и развитието на академичния състав.

Ключови думи: технология, подход, управление, висше училище.

A TECHNOLOGICAL APPROACH FOR MANAGEMENT EDUCATION – NATURE AND BASIC CHARACTERISTICS

SVETLANA TRIFONOVA

Summary

The article clarifies the character of the technological approach as theory and practice in the sphere of education. The specifics of application of the technological approach in the management of education is outlined, based on research and theoretical analysis of specialised literature on the management and pedagogy. The stress is put on the basic characteristics of the technological approach in higher education with the aim to motivate and develop the academic staff.

Key words: technology, approach, management, higher education